

Obsah

Úvod	7
✓ 1 Co je charakteristické pro adolescenci	9
2 Teoretické přístupy k adolescenci	13
✓ 2.1 Adolescence jako bouře a konflikt	13
✓ 2.2 Adolescence jako čas pro splnění vývojového úkolu	16
2.3 Adolescence jako proces učení, poznávání a přijímání nových rolí	21
2.4 Adolescence jako konceptualizace vlastního životního prostoru	25
2.5 Adolescence jako utváření vlastního vývoje	27
2.6 Současnost a perspektiva psychologie adolescence	32
3 Procesy a změny v adolescenci	35
✓ 3.1 Diferenciace období adolescence	35
3.2 Proces socializace v adolescenci	36
3.2.1 <i>Subkultura mládeže</i>	38
3.3 Adolescence jako období vývojových přechodů	42
3.4 Vývojové změny v adolescenci ve světle novějších empirických výzkumů	43
3.4.1 <i>Pubertální změny</i>	43
3.4.2 <i>Kognitivní změny</i>	46
3.4.3 <i>Emocionalita</i>	47
3.4.4 <i>Oblast vztahů</i>	49
3.4.5 <i>Utváření identity – obsah, proces a kontext</i>	62
3.5 Problémové chování a rizikový vývoj v adolescenci	77
3.6 Shrnující komentář	79

4	Sociální a psychologické charakteristiky českých adolescentů v evropském srovnání	83
4.1	Historický a kulturně-politický kontext života dospívajících	86
4.1.1	<i>Transformace české společnosti z pohledu dospívajících. . . . .</i>	86
4.2	Demografický vývoj adolescentní populace	89
4.3	„Rites de passages“ – významné tranzitorní body při přechodu z dětství do dospělosti	91
4.4	Změny v rodinném životě a v partnerském chování	92
4.5	Vzdělávání a škola	95
4.6	Přechod ze školy do praxe, zaměstnanost mládeže.	98
4.7	Budoucí cíle a očekávání	98
4.8	Aktivity v běžném školním dni	100
4.9	Běžné denní problémy	102
4.10	Zvládání obtíží a problémů	104
4.11	Přesvědčení o vlastním vlivu	106
4.12	Postoj k životu a sebehodnocení	107
4.13	Některé projevy rizikového a problémového chování	109
4.13.1	<i>Delikventní chování a kriminalita . . . . .</i>	110
4.13.2	<i>Konzumace alkoholu a dalších drog. . . . .</i>	111
4.13.3	<i>Rizikové sexuální chování. . . . .</i>	113
4.13.4	<i>Poruchy příjmu potravy . . . . .</i>	113
4.13.5	<i>Problém a krize identity . . . . .</i>	114
4.14	Současná generace dospívajících a adolescence na počátku 21. století– celkový pohled	116
	Literatura	119
	Věcný rejstřík	140